

Broj: X-KŽ-07/477

Sarajevo, 21.12.2009. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju, sastavljenom od sudija Meddžide Kreso kao predsjednice vijeća, te sudija Dragomira Vukoja i Nedžada Popovca, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika-asistenta Medine Džerahović, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Suada Glavinića i Saudina Duvnjaka, zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe iz člana 198. stav 2. KZ BiH i krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH), počinjena u sticaju, odlučujući po žalbi Tužilaštva BiH broj: KT – 492/07 od 23.06.2009. godine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine broj: X-K-07/477 od 12.05.2009. godine, na sjednici održanoj u prisustvu tužitelja Tužilaštva BiH, Jasmine Gafić, optuženog Suada Glavinića i njegovog branioca Senada Krehe, advokata iz Sarajeva i optuženog Saudina Duvnjaka i njegovog branioca Almina Dautbegovića, advokata iz Zenice, dana 21.12.2009. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: KT-492/07 od 23.06.2009. godine i **potvrđuje** presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: X-K-07/477 od 12.05.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH) broj: X-K-07/477 od 12.05.2009. godine, optuženi Glavinić Suad i Duvnjak Saudin su oslobođeni od optužbe da su radnjama opisanim u izreci navedene presude počinili krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe iz člana 198. stav 2. KZ BiH i krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 2. KZ F BiH, počinjena u sticaju.

Optuženi su primjenom člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) oslobođeni od plaćanja troškova krivičnog postupka te su isti pali

na teret budžetskih sredstava Suda. Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH oštećeni Jasmin Bahto je u pogledu svog imovinskopravnog zahtjeva upućen na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je dana 23.06.2009. godine, u zakonskom roku, izjavilo Tužilaštvo BiH i to: zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. i 2. ZKP BiH, s prijedlogom da Apelaciono vijeće Suda BiH uvaži ovu žalbu i pobijanu presudu preinači, tako da se optuženi oglase krivim, te im se izrekne zatvorska kazna srazmjerna težini učinjenog krivičnog djela ili da se presuda ukine i odredi održavanje ponovnog pretresa pred Apelacionim vijećem.

Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka žalba vidi u tome što je sud donio presudu koja je nerazumljiva, protivrječna sama sebi, odnosno razlozima presude, te uopšte ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, već u kompletnom obrazloženju se samo bavi perifernim i nevažnim činjenicama na koje baca težište. Drugi navedeni žalbeni osnov žalba elaborira tako što se detaljno osvrće na sva bitna činjenična utvrđenja, iznoseći zaključak da je težnja prvostepenog vijeća bila da relevantne činjenice ostanu nedokazane, kako bi time lakše obrazložilo svoju unaprijed donijetu odluku da se optuženi oslobode od optužbe.

Branilac prvooptuženog Glavinića je dana 29.06.2009. godine dostavio odgovor na žalbu, predlažući da se ista odbije kao neosnovana. Branilac nalazi evidentnim da niti jedan dokaz tužilaštva ne potvrđuje činjenični opis optužnice, već naprotiv svi izvedeni dokazi saglasno i uz to na jedan, logičan i nesumnjiv način ukazuju na apsolutnu neosnovanost činjeničnog opisa optužnog akta u odnosu na ovog optuženog. Konačno, u odgovoru se izlažu dva aspekta načela "*in dubio pro reo*", te iznosi zaključak da je ovakav princip nužno primjenljiv u konkretnom predmetu.

Branilac drugooptuženog Duvnjaka je dana 02.07.2009. godine dostavio odgovor na žalbu ističući da žalba ničim nije dovela u pitanje prvostepenu presudu te predlaže da se ista odbije kao neosnovana. Branilac je akcentirao pitanje identifikacije optuženog, smatrajući da je radnja prepoznavanja bila školski nezakonita, kao i činjenicu da alibi njegovog branjenika nije doveden u pitanje od strane Tužilaštva.

Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj dana 21.12.2009. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, tužilaštvo i odbrana oba optužena su ostali kod pismenih navoda i prijedloga žalbe, odnosno odgovora na žalbu, u kratkim crtama iznoseći iste.

Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

1. U okviru žalbenog osnova bitne povrede odredaba krivičnog postupka

Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH tužilaštvo vidi u činjenici da je pobijana presuda nerazumljiva, protivrječna sama sebi, odnosno razlozima presude, te uopšte ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, već se u potpunom obrazloženju samo bavi perifernim i nevažnim činjenicama na koje baca težište. U prilog navedenoj tvrdnji se ističe da pobijana presuda pravilno citira pojam krivičnog djela Organizovani kriminal, a potom izvodi pogrešan zaključak da niti jedan od izvedenih dokaza ne dovodi u vezu optužene sa izvršenjem predmetnog krivičnog djela, odnosno ne nalazi nikakvu vezu između događaja-pljačke novca na MAS-u i ovih lica.

Apelaciono vijeće zaključuje da se predmetni prigovor tužilaštva svodi na puko parafraziranje citirane zakonske odredbe, uz izostanak bilo kakvog argumentovanog obrazloženje u čemu se predmetna povreda konkretno ogleda. Evidentno je da se ovakvim žalbenim navodima samo deklaratorno ukazuje na poseban osnov bitne povrede odredaba krivičnog postupka, dok se suštinski, po ocjeni ovog vijeća, izneseni prigovori mogu podvesti samo pod žalbeni osnov pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Dakle, obzirom na nepostojanje odgovarajućeg obrazloženja žalbenog osnova koji se odnosi na bitne povrede odredaba krivičnog postupka, Apelaciono vijeće nije bilo u mogućnosti ispitati njegovu osnovanost, te će u se u nastavku obrazloženja baviti pitanjem osnovanosti prigovora na pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

2. U okviru žalbenog osnova pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje

2.1. Opšta razmatranja

Prvostepenom presudom oslobođeni su optuženi Glavinić Suad i Duvnjak Saudin da su u inkriminisano vrijeme i na mjestu, te na način opisan u izreci presude, kao članovi zločinačke organizacije počinili krivično-pravne radnje kojima se ostvarilo biće krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe iz člana 198. stav 2. KZ BiH i krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 2. KZ FBiH u sticaju. Prvostepeno vijeće detaljnom i sveobuhvatnom analizom ponuđene dokazne građe Tužilaštva, kako one od subjektivnog, tako i one od objektivnog značaja, nije moglo van razumne sumnje izvesti zaključak o krivičnoj odgovornosti optuženih za predmetne inkriminacije, prevashodno za pripadnost optuženih organiziranoj zločinačkoj organizaciji i postojanje zajedničkog prethodnog zločinačkog plana i dogovora sa drugim, njima poznatim, neidentifikovanim pripadnicima

ove grupe, a zatim i za poduzimanje konkretnih radnji izvršenja koje su za krajnju posljedicu imale otuđenje vrijednosne isporuke novca u iznosu od oko 2.500.000,00 KM na Međunarodnom aerodromu Sarajevo (MAS).

Žalbom tužilaštva se suštinski osporavaju sva bitna činjenična utvrđenja prvostepene presude po osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a koje prigovore Apelaciono vijeće u cjelosti nalazi neosnovanim. Naime, detaljnom analizom sadržaja presude, kao i svih dokaza ponaosob i u njihovoj međusobnoj vezi, posmatrano kroz prizmu iznesenih žalbenih prigovora ovo vijeće nalazi da se radi o neutemeljenim tvrdnjama koje, nemaju podlogu u pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom kompleksu pobijane presude. Ta presuda, gledano općenito, posjeduje valjane i prihvatljive razloge o svim odlučnim činjenicama. Ona, naime, najprije imenuje izvedene dokaze, iznosi njihov stvarni sadržaj, otkriva njihova vlastita ili međusobna protivrječja i ocjenjuje ih sa oba moguća gledišta, tj. i po sadržaju i po vjerodostojnosti, a zatim polaže račun o svim tim ocjenama i, držeći se ovog valjanog metodološko- procesnog pristupa, pokazuje dokazne osnove za svaku činjenicu koju smatra (ne)utvrđenom uz ispunjenost standarda izvan razumne sumnje, kako je to detaljno obrazloženo u ovoj presudi.

Apelaciono vijeće će obrazloženje iznesenih zaključaka započeti od nekih nespornih činjeničnih utvrđenja, koje kao takva nalazi i pobijana presuda. Naime, nesporno je da je dana 5.12.2007. godine oko 14,50 sati izvršena pljačka vrijednosne isporuke novca u iznosu od oko 2.500.000,00 KM na Međunarodnom aerodromu Sarajevo od strane četiri NN lica, a koji su bili pripadnici dobro organizovane grupe, a nakon što su sve zajedno dobro isplanirali, a zatim pripremili i do detalja razradili svaku od uloga pojedinog člana ove kriminalne grupe, na način detaljno opisan optužnim aktom, a zatim se velikom brzinom udaljili u nepoznatom pravcu.

Prvostepena presuda pravilno zaključuje da iz samog načina i okolnosti izvršenja krivičnog djela proizilazi da je isto rezultat dobro organizovane grupe, međutim zaključak je i ovog vijeća da optužba nije uspjela dokazati van razumne sumnje pripadnost i povezanost optuženih Glavinića i Duvnjaka ovoj organizaciji. Teza tužilaštva o navodnoj povezanosti i pripadnosti ovih lica međusobno i sa ostalim neidentifikovanim pripadnicima zasniva se na izvršenju pojedinačnih konkretnih inkriminacija, odnosno tačno određenih radnji koje su svakom dodijeljene, i to optuženog Glavinića kroz počinjenje krivičnog djela Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe, a optuženog Duvnjaka kroz počinjenje krivičnog djela Razbojništva, a koja se oba djela, i jednom i drugom, obzirom na navodnu pripadnost zločinačkoj organizaciji, stavljaju na teret u sticaju. Međutim, po mišljenju i ovog vijeća izostaje dokazanost počinjenja ovih pojedinačnih inkriminacija, što uz deficitarnost bilo kakvog izvedenog dokaza koji bi direktno ukazivao na bilo kakvu povezanost i pripadnost optuženih ovoj grupi, odnosno na postojanje njihove svijesti i znanja o zajedničkom planu i poduzimanje objektivnih radnji u cilju njegovog ostvarenja, nije bilo moguće izvesti logičan i nesumnjiv zaključak o dokazanosti njihovog počinjenja krivičnog djela Organizirani kriminal.

Na suprotnom zaključivanju od ovoga nisu od pomoći žalbeni navodi po kojim prvostepeni sud ne postavlja pitanje kako se vozilo kojeg je optuženi Duvnjak otudio na razbojnički način u junu mjesecu 2007. godine, našlo u rukama NN maskiranih osoba na dan izvršenja krivičnog djela 05.12.2007. godine. Ovakvom zamjenom teza tužilaštvo prebacuje prvostepenom sudu da nije učinio ono što je trebalo ustvari ono samo uraditi, a nije. Naime, dokazati počinjenje predmetnih krivičnih djela izvan razumne sumnje od strane optuženih.

Vijeće će u nastavku, a nakon iznošenja ovih opštih zaključaka, detaljno elaborirati u okviru žalbenih navoda pojedinačne inkriminacije u odnosu na svakog od optuženih.

2.2. U odnosu na optuženog Glavinić Suada

Prvostepena presuda je, prije nego je povukla konačan zaključak o (ne)dokazanosti krivice optuženog Glavinića, izvela sve relevantne dokaze (subjektivne i objektivne) optužbe i odbrane, cijeneći iste u smislu odredbe člana 281. ZKP BiH, te utvrdila da je izvršenje ovog djela „rezultat dobro organizovane grupe, koja je za ovakvu pljačku morala imati više pomagača, vjerovatno i osobu unutar samog Cargo centra, koja osoba je zasigurno dobro poznavala način osiguranja te raspored prostorija unutar istog“. Međutim, optužba nije uspjela van razumne sumnje dokazati da je to lice bio upravo Glavinić Suad.

Žalba osporava utvrđeni zaključak nalazeći da je Tužilaštvo ponudilo dovoljno dokaza koji potvrđuju aktivno učešće ovog optuženog u izvršenju predmetne inkriminacije, i to počev od, između ostalog, dokumentacije MAS-a Sarajevo o dokazivanju uposlenosti istog, njegove raspoređenosti na poslove i radne zadatke, pa do neposrednog kazivanja svjedoka uposlenika MAS Sarajevo koji su na bilo koji način učestvovali i vidjeli sami događaj od 4.12.2007., a i glavni događaj od narednog dana 5.12.2007. godine.

Apelaciono vijeće će detaljnu analizu (ne)osnovanosti pobijane presude, a slijedom žalbenih prigovora, početi od samog radnog mjesta optuženog u inkriminisano vrijeme, te opisa i radnih zadataka u okviru istog. Ova činjenična okolnost je bitna obzirom da se optuženi teretio da je koristeći svoj položaj uposlenika Cargo centra, poznajući sve detalje u okviru procedure sa vrijednosnim pošiljkama, vršeći svoju radnu obavezu, kritičnog dana, nakon preuzimanja pošiljke ABS banke, protivno uobičajenoj praksi procedure, ostavio nezaključan katanac na vratima prostora u kojem je bila smještena pošiljka, koji katanac je zatim oblijepio „*security*“ trakom, kako bi izgledalo da je regularno urađeno, nakon čega su maskirana lica nesmetano ušla u taj prostor i otuđila navedenu novčanu pošiljku.

Dakle, u tvorbi kruga indicija koje bi u svojoj ukupnosti upućivale na jedini mogući zaključak o krivičnoj odgovornosti optuženog Glavinića, bilo je potrebno razjasniti mnoštvo okolnosti relevantnih za bitna činjenična utvrđenja kroz dokaznu gradnju koju bi ponudilo

Tužilaštvo. Prvostepena presuda je slijedom pretpostavke koja odgovara tužilačkoj tezi da je katanac ostao otključan, odnosno da je optuženi Glavinić, kao lice koje je u inkriminisano vrijeme posljednje bilo u kontaktu sa istim, fingirao zaključavanje istog, - izvršila ocjenu i analizu svih ostalih okolnosti na strani optuženog, koje bi uputile na nesumnjiv zaključak da je ova radnja poduzeta i to od strane isključivo ovog optuženog, isključujući svaku drugu mogućnost otvaranja spornog katanca od strane NN lica.

Tužilaštvo u žalbi pogrešno izvodi zaključak da iz samih radnih obaveza i zaduženja optuženog, te s tim u vezi njegovog poznavanja svih detalja procedure prijema i otpreme vrijednosnih pošiljki nesumnjivo proizilazi da je on kroz konkretnu radnju- dodijeljenu mu ulogu u okviru podjele u zločinačkoj organizaciji, učestvovao u izvršenju radnje pljačke. Međutim, po mišljenju ovog vijeća, ovakve tvrdnje već zbog nedovoljnog kvaliteta svoje osnove, te imajući u vidu da je činjenični navod tužioca o 'otključanosti katanca' uz izostanak bilo kakvog dokaza kojim bi se takav navod iole potkrijepio, ostaju samo u sferi tvrdnje sa izrazito hipotetičkim karakterom. Upravo preko ove činjenične okolnosti, navodnom propustu Glavinića da zaključa katanac na vratima prostorije Cargo centra gdje je bila smještena vrijednosna pošiljka, čemu optužba pridaje centralni značaj za pravilno rješavanje ove krivičnopravne stvari, žalba tužioca pokušava da uspostavi njegovu vezu sa ostalim NN izvršiocima, i time gradi teoriju o njegovom pripadništvu zločinačkoj organizaciji. Napadajući činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključke koje je na temelju njih isti, upravo po ovom pitanju povukao, žalba sa svoje strane ne nudi bilo kakav uvjerljiv argument kojim bi se ti zaključci poljuljali, već ostaje na spekulativnom nivou, dakle, onom što je optužba manje – više isticala tokom prvostepenog postupka.

Stoga će se Apelaciono vijeće u nastavku iznošenja razloga za ovu presudu fokusirati u prvom redu na žalbene tvrdnje koje se, suprotno nalazima prvostepene presude, odnose na egzistentnost postojanja pripadništva Suada Glavinića zločinačkoj organizaciji, odnosno na počinjenje krivičnog djela Organiziranog kriminala, a odgovor na to pitanje je implicirao potrebu Apelacionog vijeća da se bavi počinjenjem krivičnih djela, kako je to postavila optužba, izvršenih u sticaju – Ugrožavanja sigurnosti zračne ili morske plovidbe i Razbojništva.

Kroz žalbene navode se akcentiraju radna zaduženja optuženog Glavinića, što za tužilaštvo po automatizmu povlači utvrđivanje njegove krivice shodno ničim utemeljenim videnjem da je katanac uistinu ostao nezaključan. Pri tome, tužilaštvo zaboravlja da, pozivajući se na radna zaduženja Glavinića, u svojoj žalbi istovremeno prigovara prvostepenom sudu da se bavi perifernim i formalnim aspektom same stvari kada isti detaljno obrazlaže opis poslova Glavinića.

Apelaciono vijeće u ovom smislu afirmiše stav prvostepenog vijeća, da ove činjenice ulaze u krug odlučujućih od čijeg dokazivanja zavisi postojanje obilježja krivičnog djela, sve to, sa aspekta provjere tačnosti činjeničnog opisa iz optužbe.

Naime, optuženi Glavinić Suad je, a kako to proizilazi iz priložene relevantne dokumentacije i iskaza svjedoka Mirjane Dizdar, Nijaza Zubana, Emine Vukičević, Enesa

Pašića i Vojislava Dolića, u inkriminisano vrijeme bio uposlenik Centra za sigurnost i bezbjednost MAS-a, a ne Cargo centra, i to na mjesto KD kontrolora, opis kojeg radnog mjesta je determinisan u Pravilniku o sistematizaciji poslova i radnih zadataka na str. 49. Činjenica je, zaključuje ovo vijeće, a kako to pravilno nalazi i prvostepeno vijeće, da se u predmetnom opisu, niti u Uputstvu za rad o KD pregledu robe na koje se referira ovaj Pravilnik, ne spominje da je njegova obaveza, između ostalog, u domenu radnje otključavanja i zaključavanja spornog katanca.

Slijedom navedenog, te iskaza svjedoka Halilović Mirsada, Bašić Mensura, Veličan Darijana, Ovčina Midhata kao i Kapić Sanina (str. 24. Presude) evidentno je i za ovo vijeće da optuženi ni *de facto* nije bio osoba koja je isključivo izvršavala zadatak ključanja spornog katanca, već da su to ponekad radila i ova lica, a da je jedino što je isključivo radio optuženi bilo lijepljenje sigurnosne trake kao potvrde da je katanac zaključan, jer je jedino KD kontrolor bio ovlašten da to učini. Svjedok Halilović Mirsad, zaposlen na mjestu skladišnog radnika Cargo službe, u svom iskazu eksplicitno navodi da predmetni katanac nakon prijema VAL pošiljke nekada zaključa KD kontrolor, a nekada neko drugi od radnika Carga, dok je u ovlaštenju KD kontrolora isključivo naljepljivanje sigurnosne trake. Ovaj iskaz potkrijepili su svi ostali navedeni svjedoci.

Apelaciono vijeće zaključuje, a suprotno žalbenim navodima, da je prvostepena presuda pravilno utvrdila da tužilaštvo nije dokazalo da je Glavinić bio osoba koja je u skladu sa praksom i procedurom bila nadležna da zaključa sporni katanac, odnosno, da optuženi nije bio ni *de iure* ni *de facto* nadležan za ovu radnju.

Potrebno je stvar analizirati i šire, sve i da se *in concreto* uzme za dokazanom van razumne sumnje dužnost optuženog u ključanju katanca, dakle sve i da ga je isključivo on ključao, ta okolnost nema potrebni kvalitet da bi implicirala njegovu krivicu za predmetnu inkriminaciju. Naime, uz izostanak dokazanosti da je kritičnog dana katanac nesumnjivo ostao otključan, kako bi NN pljačkaši mogli nesmetano ući i otuditi vrijednosnu pošiljku, pravno irelevantnim ostaje dokazivanje dužnosti i obaveza optuženog, odnosno da li je isti bio uposlenik Carga ili Centra za sigurnost i bezbjednost MAS-a. Utvrđivanje ove činjenice je bez potrebnog kvaliteta i u smislu dokazivanja okolnosti da je optuženi počinio inkriminisanu radnju jer zahvaljujući svojim radnim obavezama poznao sve detalje u okviru procedure sa vrijednosnim pošiljkama. Naime, a kako to nesporno proizilazi iz video zapisa i iskaza svjedoka-uposlenika u Cargo centru, samom procesu primopredaje, pregleda i smještanja VAL pošiljke pored KD kontrolora prisustvuje veći broj i drugih lica, te se logičnim nameće pitanje zašto bi jedino optuženi bio osoba koja poznaje sve okolnosti sistema rada i procedure, a koje poznavanje bi iskoristio kao saučesnik u izvršenju predmetnog krivičnog djela, kako to žalba pogrešno zaključuje. Svi ili barem većina uposlenih u Cargo centra svakodnevno imaju priliku da vide i učestvuju u ovoj proceduri, a nekolicina da i sami ključaju katanac na vratima eksportnog dijela. Isključiva dužnost KD kontrolora tj. optuženog Glavinića jeste da naljepi sigurnosnu traku na isti po okončavanju zaključavanja.

Tužilaštvo je sigurno u svojoj tvrdnji, koju ponavlja i u svojoj žalbi, da optuženi jeste ostavio otključan katanac i da je to jedina moguća opcija u slijedu događaja kritičnog dana, zaboravljajući da ne postoji niti jedan direktni dokaz koji bi na nesumnjiv način potvrdio ovu teoriju.

I za ovo vijeće je nesporno, a kako to proizilazi iz video zapisa kamere iznad eksportnog dijela gdje je bila smještena VAL pošiljka, da optuženi jeste kritičnog dana posljednji imao doticaja sa katancom. Međutim, to automatski, bez dokazne potkrijepljenosti, ne afirmira teoriju tužilaštva da on jeste nesumnjivo katanac ostavio otključanim, obzirom da izostaje dokazanost ključne činjenice - da je katanac uopšte ostao otključan?! Shodno tome, ova pretpostavka ostaje u domenu špekulacije što je nedovoljno za ispunjenje standarda o utvrđenosti krivice Glavinića „van razumne sumnje“.

Naime, na video zapisu se konkretna radnja zaključavanja ne vidi, jer optuženi ledima zaklanja predmetni katanac (u 14:40:21 prilazi katanacu, poduzima neku radnju, a u 14:40:29 odlazi), a zatim u 14:41: 56 ponovo prilazi katanacu, stavlja crvenu sigurnosnu traku kao znak da je katanac zaključan. Takođe, jasnost snimka dodatno opterećuje i viljuškar koji onemogućava jasno i precizno viđenje osobe koja dolazi u kontakt sa katancom, što će biti aktuelno i u dijelu presude koji razmatra čin otvaranja katanca od strane NN lica. Tužilaštvo ne mari što je ovaj viljuškar pod nerazjašnjenim okolnostima postavljen tačno tako da djelimično zaklanja vidokrug kamere, što se ne bi smjelo desiti, obzirom da se radi o video nadzoru vrlo bitnog prostora u Cargo centru. Na mjesto dakle, da se izade iz kruga sumnji, prije svega, podastiranjem relevantnih dokaza od strane optužbe, uspostavljaju se nove, što opet dodatno ukazuje na pravilnost odluke prvostepenog vijeća.

U pogledu subjektivnih dokaza na ovu okolnost, prvostepeno vijeće se ispravno nije moglo pouzdano osloniti na iskaz niti jednog svjedoka, obzirom da su isti nejasni, neprecizni i kontradiktorni unutar sebe i međusobno. Tako, svjedok Mirsad Halilović, koji je sjedio unutar izvoznog dijela Cargo prostora, na glavnom pretresu izjavljuje kako u konkretnom slučaju nije siguran da li je katanac zaključao optuženi Glavinić ili radnik Darjan Veličan, te izjavljuje da nije čuo karakterističan škljocaj katanca koji se inače čuje prilikom otključavanja i zaključavanja istog, a u svom iskazu u policiji je izjavio da je Glavinić zaključao vrata.

Sa druge strane, svjedok Darjan Veličan, koji se nalazio u blizini optuženog, što se vidi i na video zapisu, u svom iskazu datom na glavnom pretresu izjavljuje da je optuženi Glavinić zaključao katanac, te da je on čuo karakteristični škljocaj katanca, pojašnjavajući da je to izjavio i u istrazi a ne zna zašto nije evidentirano. Svjedok Cicović Nedeljko je takođe u toku istrage izjavio da je nakon unošenja novca u eksportni dio katanac zatvoren, a na glavnom pretresu to nije mogao potvrditi, tvrdeći da se toga ne sjeća sa sigurnošću. Žalba je ukazala na pogrešne navode pobijane presude u pogledu iskaza ovog svjedoka u dijelu koji se odnosi na „škljocaj“ katanca kada kaže na str. 25. para 4. da je isti izjavio „da nije čuo

karakterističan škljocaj katanca koji se inače čuje prilikom otključavanja i zaključavanja istog, a u svom iskazu u policiji je izjavio da je Glavinić zaključao vrata.“

Apelaciono vijeće nalazi da se u konkretnom radi o nespretnoj rečeničnoj formulaciji sudećeg vijeća u parafraziranju navoda svjedoka Halilovića, što nikako ne ukazuje na potpuno nerazumijevnje i površnu analizu ovog dokaza, kako to tužilaštvo pokušava predstaviti. Naime, činjenica je da je ovaj svjedok na glavnom pretresu izjavio da nije vidio ko je zatvorio ili zaključao vrata, da misli da je to učinio Darijan, te da je nakon te radnje svjedok prohodao i sjeo do vrata u kom momentu je vratima prišlo lice u crnoj uniformi, uzelo katanac u desnu ruku i skinulo security traku. Tom prilikom svjedok nije vidio da lice predmetni katanac otključava, niti je čuo zvuk 'škljoc', nakon čega su vrata bila otvorena.

Detaljnou analizou predmetnih navoda pobijane presude jasno proizilazi da ovaj svjedok nije vidio ko je zaključao sporni katanac, iz čega proizilazi da prilikom obavljanja te radnje očigledno nije bio u blizini vrata, te bi sasvim nelogična bila interpretacija tužilaštva da se nastavak rečenice o tome kako svjedok nije čuo karakteristični škljocaj odnosi baš na ovaj momenat. Ovo pogotovo što presuda neodređeno kaže škljocaj koji se čuje prilikom *otkjučavanja i zaključavanja* istog. Sasvim je logično da slijedom svjedokovih navoda, a kako to proizilazi i sa video zapisa kamere, da nakon što je sjeo pored vrata bio u stanju da se očituje na okolnost škljocaja katanca, obzirom da je njegova pažnja više ili manje u tom momentu bila usmjerena na NN lice koje otvara sporni katanac, te su očigledno navodi pobijane presude u odnosnom dijelu vezani za ovaj momenat.

Međutim, ništa od navedenog nije moglo nesumnjivo dovesti do zaključka bilo da optuženi jeste ili da nije zaključao sporni katanac, obzirom da se u prostoru Cargo centra stalno obavljaju neke aktivnosti koje proizvode buku zasigurno jačeg zvuka od samog škljocaja što je imalo uticaja na pozdanost percepcije istog od strane navedenih svjedoka, te je u pogledu ove činjenične okolnosti valjalo primijeniti princip *in dubio pro reo*, odnosno smatrati dokazanim ono što je u korist za optuženog.

Nadalje žalbom se naglašava da pobijana presuda iako pravilno cijeni da je u pljački učestvovao neko od uposlenika Cargo centra, na što po žalbi dodatno ukazuje i činjenica da je sistem snimanja iz kancelarije Rajkić Mirhata bio isključen na dan pljačke u periodu od 14:21-14:50, konačno ne izvodi zaključak da je ta osoba upravo optuženi.

Apelaciono vijeće ovakvu argumentaciju nalazi u najmanjem nelogičnom, obzirom da je po istoj dovoljno da je neko uposlenik Cargo centra i da je pod nekim okolnostima postao sumnjiv, kao što je u konkretnom optuženi Glavinić da bi bio krivično odgovoran za predmetnu inkriminaciju. Da bi se iz činjenice da je po svim okolnostima slučaja u pljački učestvovao neko od uposlenika, što je i za ovo vijeće nesporno, izveo zaključak da je to lice upravo optuženi Glavinić, bilo je potrebno ponuditi konkretne dokaze o njegovim radnjama koje ga inkriminiraju i izdvajaju od ostalih uposlenika Cargo centra kao jedinog mogućeg

počinioca. Umjesto toga, tužilaštvo na samom početku građenja svoje teorije čini pogrešku dajući indiciji/pretpostavki težinu dokazane činjenice-da je katanac nesporno bio otključan kada je NN lice prišlo, te iz toga izvodi osnovanost ostalih posrednih dokaza i fokusirajući se na tu konstrukciju površno prelazi preko mnogih bitnih okolnosti koje je trebalo razjasniti.

Tužilaštvo ne ide šire i ne bavi se dokazivanjem ko bi eventualno mogao isključiti navedene kamere, obzirom da se to moglo učiniti na način samo da neko fizički uđe u prostoriju gdje se nalazio centar sistema snimanja-kancelarija Rajkić Mirhata, te dalje ko je odgovoran za sigurnost istog i čije odgovornosti bi se mogao pripisati navedeni propust.

U pogledu žalbenih prigovora vezanih za sami trenutak otvaranja katanca od strane NN maskiranog lica Apelaciono vijeće u cjelosti podržava rezonovanje pretresnog vijeća po kome je jedino nespornim našlo da je maskirana osoba sa katanca skinula security traku, što se jasno vidi na video snimku, obzirom da je nakon otvaranja katanca izvršiocu ostao komad trake zalijepljen na rukavici, dok ključnu dilemu da li je katanac bio otključan ili ne, slijedom ponuđenih dokaza, nije moglo razriješiti sa neophodnom sigurnošću.

Dakle, kako je to vidljivo na video zapisu kamere I (dokaz T-7), maskirano NN lice u momentu dok prilazi vratima eksportnog dijela pravi pokret kao da prebacuje nešto iz jedne ruke u drugu i od tog trenutka lijeva šaka te osobe je stalno savijena, a zatim neposredno prije kontakta sa katancem pravi pokret kao da desnom rukom vadi nešto iz (vjerovatno) džepa na gornjem dijelu rukava lijeve ruke, dok je lijeva šaka i dalje savijena. Sve ovo navelo je prvostepeno vijeće na logičan zaključak o mogućnosti da je NN lice posjedovalo kopiju ključa kojom je otključao katanac. Dakle, prvostepeno vijeće je pravilno razmatrajući ovu okolnost sa više mogućih aspekata zaključilo da postoji i druga oprečna teorija koja je po svom kvalitetu dovoljna da poljulja teoriju tužilaštva, te kao takva ukazuje na drugi mogući zaključak da je katanac otključan od strane NN lica, što sve opet dovodi do istog rezultata - primjene načela in dubio pro reo.

Žalbom se apsolutno negira ovakva mogućnost, te ukazuje na kratkoću vremena koje je bilo potrebno NN licu da otvori katanac, zatim da je na rukama imao rukavice koje znatno otežavaju eventualnu radnju otključavanja sa ključem, te da se na video zapisu vidi da nije upotrijebio nikakvu silu ili napor da isti razvali, što sve ukazuje na jedini zaključak da je katanac bio otključan.

Prevashodno, a kako to proizilazi iz pobijane presude, niti iz jednog dokaza se ne može van razumne sumnje utvrditi na koji način je maskirano lice otvorilo sporni katanac. Činjenica je da je sami čin otvaranja trajao vrlo kratko i da izvršilac tom prilikom nije koristio silu, međutim to bi sve bilo moguće i za slučaj da je imao ključ. Dakle, za otvaranje katanca originalnim ključem bilo bi mu potrebno nekoliko sekundi i ne bi morao koristiti silu. Teoriju tužilaštva dovodi u pitanje i svjedočenje stručnog lica Elmedina Kobiljaka, detaljno elaborirano napadanom presudom, a koji je na glavnom pretresu izjavio da se primjenom

tonaliteta boja prema desnoj šaci maskiranog lica, primjećuje promjena tonaliteta kod palca, ali da se zbog loše kvalitete snimka ne može sa sigurnošću utvrditi da li ta maskirana osoba drži ili ne drži neki predmet u ruci, te je na poseban upit izjavio da je to mogao biti i ključ, ali se to sa sigurnošću ne može utvrditi. Provođenjem novog vještačenja na datu činjeničnu okolnost po prijedlogu tužilaštva, na šta se žalba uzgredno osvrće (str. 8., pasus prvi), se po mišljenju i ovog vijeća, ništa novo ne bi dobilo na rasvjetljenju ove krivičnopravne stvari od onog što je već utvrdio prvostepeni sud.

Maskirano lice je nakon otvaranja katanca na rukavici imalo zalijepljenu security crvenu traku, koja je prethodno bila oblijepljena oko istog. Žalbom se tvrdi da je jedina mogućnost da je izvršilac prilikom otvaranja nezaključanog katanca istu samo pokidao pri čemu mu se komad zalijepio za rukavicu.

Pretno vijeće je, premda poklanjajući vjeru svjedocima-očevircima koji su svjedočili na ovu okolnost, pravilno zaključilo da isti nisu doveli do nesumnjivog utvrđenja na koji način je maskirano lice skinulo predmetnu traku, pa je jedino nesporno utvrđeno da se dio te trake nakon otvaranja katanca zalijepio na desnu rukavicu izvršioca, a što je sasvim jasno vidljivo sa video snimka.

Tako svjedok Halilović Mirsad koji je sjedio u neposrednoj blizini eksportnog dijela navodi da je maskirano lice uzelo katanac u desnu ruku i skinulo security traku, te da nije vidio da ga otključava. Svjedoci Cicović Nedeljko i Samardžija Nevenko, koji su se takode u vrijeme pljačke nalazili u izvoznom dijelu Carga, su potvrdili da maskirana osoba u uniformi SIPA-e skida sigurnosnu traku sa katanca i vidjeli su tu traku zalijepljenu na prstu rukavice (izvršilac je svo vrijeme imao na rukama rukavice) te osobe nakon što je ova otvorila vrata i ušla u exportni dio.

Ovo vijeće nalazi u cjelosti osnovanim utvrđenja napadane presude da se na temelju ovih iskaza ne može pouzdano utvrditi na koji način je katanac otvoren i na koji način je izvršilac skinuo crvenu traku. Na ovakav zaključak dodatno ukazuje i činjenica da je maskirani NN izvršilac imao debele rukavice, obzirom da se na video snimku može opaziti da je pokretljivost i mogućnost savijanja prstiju izvršioca znatno smanjena, što bi značilo da svjedok Halilović pod određenim uglom (obzirom da se nalazio u sjedećem položaju sa desne strane izvršioca), uzimajući brzinu kojom se sve odvijalo, te činjenicu da se katanac nalazi sa druge strane mrežastih vrata u odnosu na svjedoka, nije mogao sa dovoljnom jasnošću vidjeti način otvaranja katanca. Odnosno kako i sam svjedok tvrdi, vidio je kako maskirano lice uzima katanac u desnu ruku, otvara ga i desnom rukom skida crvenu traku. Iako svjedok nije vidio ključ niti da izvršilac otključava katanac, ova tvrdnja se ne može smatrati dokazanom, upravo iz razloga što sve i da je maskirano lice imalo ključ, svjedok je mogao da isti ne opazi upravo iz naprijed navedenih razloga. Takođe, izjava da je izvršilac katanac uzeo desnom rukom mogla bi se dovesti u vezu sa činjenicom da je isti kako se to naprijed navodi svo vrijeme držao savijenu šaku lijeve ruke, u kojoj je mogao biti ključ kojim bi otključao katanac nakon što ga je uzeo desnom rukom. Sve su ovo samo pretpostavke, ali sve navedene činjenice po ocjeni Vijeća imaju istu dokaznu snagu (u sferi špekulacije) kao i one koje su za tužilaštvo „nesporno dokazane“.

Tužilaštvo osporava zaključak pobijane presude da je logično da je potrebno manje vremena i da je lakše osobi u rukavicama da ključem ili nekim drugim podesnim predmetom otključa katanac, nego da prstima koji su u debelim rukavicama odlijepi zalijepljenu security traku, te iznosi svoju argumentaciju da nije uopšte bilo potrebe da maskirani izvršilac odlijepljuje traku kada se radi o takvom profilu kriminalca koji takvu traku raskida jednim prstom.

Apelaciono vijeće je i ovaj žalbeni prigovor našlo neosnovanim. Naime, slijedom iskaza svjedoka Kapić Sanina, koji je pravilno cijenjen i od pretresnog vijeća, jasno je da se traka ne može skinuti podvlačeći prst ispod nje i tako je cjepajući jer je nemoguće podvući prst ispod, obzirom da je zalijepljena i od takvog je materijala. Svjedok je precizirao da je traka samoljepiva i napravljena od materijala koji lako puca i moža bi se i mogla probati odlijepiti rukom, ali bi se sigurno pokidala i to bi bilo veoma teško, tako da su oni istu cijpali na način da ključem pocjepaju donji dio trake, gdje ulazi ključ i onda je skinu.

Ako bi se uzelo da izvršilac nije odlijepljivao traku pažljivo, što ima smisla obzirom na sve okolnosti pljačke, i dalje je tvrdnja tužilaštva bez potrebne dokazne snage. Teško da je izvršilac kidao traku koja je tijesno prilijepljena uz katanac jer slijedom iskaza svjedoka Kapića, potkrijepljenog od svjedoka Dolić Vojislava i Granilo Senada, nemoguće je podvući goli prst, a kamo li sa debelom rukavicom ispod iste i eventualno započeti njeno kidanje. Stoga je logičan zaključak pretresnog vijeća da je lakše osobi u rukavicama da ključem ili nekim drugim podesnim predmetom pocijepa traku i otključa katanac. Međutim kako je i ovaj zaključak takođe ostao u sferi pretpostavki, bez potrebne dokazne potkrijepljenosti, valjalo je i ovdje primijeniti načelo in dubio pro reo.

Još jedna u nizu spornih okolnosti, koju kao takvu označava i pobijana presuda, jeste vještačenje ključeva elzet brave pronađenih u zapaljenom vozilu Audi Q7 kojim je izvršena pljačka obzirom da isti nisu uspoređeni sa ključevima eksportnog dijela kojim se otključavaju i zaključavaju sporna vrata, a koji su pronađeni prilikom uvidaja na svom mjestu u ormariću Cargo centra. Žalbom se iznosi u najmanjem nejasna i nelogična argumentacija da je jedini logičan zaključak da eventualni ključ kao ni katanac nisu pronađeni jer ga je najvjerojatnije izvršilac odnio sa sobom, pa je onda bespredmetno vještačenje i upoređivanje sa postojećim ključevima u ormariću jer je nesporno da izvršilac nije vraćao nikakve ključeve u ormarić.

Apelaciono vijeće je izvršilo uvid u fotodokumentaciju sa uvidaja (dokaz tužilaštva broj 4) iz koje jasno proizilazi da je u ormariću pronađen ključ spornih vrata (vrata broj 142), na kojima je bio okačen crveni privjesak sa brojem 142, te su navodi tužilaštva da predmetni ključ ne postoji, netačni. Neosnovana je i konstatacija žalbe po kojoj je izvršilac najvjerojatnije odnio ključ i katanac sa sobom. Vijeće zaključuje da je jedino vjerovatno da je izvršilac odnio katanac sa sobom, obzirom da je posljednji imao kontakt sa istim i da katanac nakon pljačke nije pronađen, dok se takav rezon u pogledu ključeva ne može primijeniti. Sve i da je izvršilac otvorio katanac ključem, to uopšte ne podrazumijeva da je

on posjedovao i original, već vjerovatno kopiju. Ovo pogotovo što je svjedok Halilović izjavio da je neposredno prije pljačke sporni ključ vratio u ormarić na mjesto gdje stoji, te isti očigledno nije mogao dospjeti u ruke pljačkaša, osim da im ga neko direktno preda u vrijeme otpočinjanja pljačke u samom Cargo centru. Niti jedan od svjedoka nije primijetio ovakvu radnju, a sam optuženi Glavinić u to vrijeme nije bio na mjestu inkriminacije.

Dakle, prvostepeno vijeće je u iznošenju mogućnosti otvaranja katanca ključem imalo u vidu kopiju istog, a što je detaljno i obrazloženo u pobijanoj presudi na strani 28. Apelaciono vijeće u cjelosti podržava argumentaciju pretresnog vijeća u odnosnom dijelu. Naime, a kako to proizilazi iz iskaza svjedoka Halilović Mirsada, Bašić Mensura, Velićanin Darijana, Zuban Nijaza i Ovčina Midhata, predmetni ključevi su svakodnevno bili dostupni velikom broju lica, obzirom da je ormarić gdje su stajali uvijek bio otključan, te nije bilo teško načiniti njihovu kopiju. Takođe, svjedok Mirhat Rajkić, šef carinskog skladišta Cargo centra, je na glavnom pretresu istakao da nije postojala nikakva evidencija oko posjedovanja, zaduživanja i razduživanja predmetnih ključeva, pa je jasno da su ključevi katanca izvoznog djela Cargo centra bili dostupni velikom broju lica i da nije bio poseban problem napraviti duplikat istih.

Sve ovo samo potkrepljuje zaključke suda o nedokazanosti u okviru standarda van razumne sumnje odlučnih činjenica. U sistemu koji funkcioniše bez adekvatne bezbjednosti i sigurnosti, a kako je to naprijed već elaborirano kroz okolnost isključivanja sigurnosnih kamera i dostupnost ključeva maltene svima, ostavljene su široke mogućnosti bilo kome od uposlenih i neuposlenih da dođu do kopije spornih ključeva.

Apelaciono vijeće kod analize žalbenih navoda kojima se napada presuda u dijelu koji razmatra okolnost posjedovanja spornih mobilnih telefona od strane optuženog i njegovo obavljanje telefonskih razgovora, a radi jasnosti i preglednosti svoje argumentacije, polazi od teze tužilaštva, istaknute i u žalbenim navodima, po kojoj je optuženi Glavinić imao dva mobilna telefona, te je mobilnim telefonom koji nije prijavio, odnosno koji broj nije bio registrovan na njegovo ime, navodno, dao znak maskiranim licima da izvrše otuđenje novčane isporuke ABS banke.

Naime, tužilaštvo i kroz žalbu ostaje kod svojih tvrdnji da je u konkretnom slučaju jedino moguće zaključiti da je optuženi Glavinić dana 04.12. i 05.12.2007. godine, preko tog drugog mobilnog aparata ostvario kontakt sa direktnim izvršiocima i to na način da je 04.12.2007. godine, javio da je let otkazan pa je planirana pljačka odgođena, a da je 05.12.2007. godine, putem tog istog mobilnog telefona dao znak -"samo odzvonio", direktnim izvršiocima, kao znak da se novac nalazi u kombiju ispred Cargo centra.

Nesporno je da optuženi jeste dana 4.12.2007. godine obavio razgovor sa mobilnog aparata u trajanju od 14:32:38 do 14:33:55 minuta, a dana 5.12.2007. godine u 14:31:20 napravio pokret kao da prinosi mobitel glavi, te da na šemi matrice odlaznih i dolaznih poziva na Glavinićev zvanični broj u navedenim vremenskim intervalima nema registrovanih odlaznih i dolaznih poziva. Vjerovatno je da optuženi jeste posjedovao drugi mobilni aparat sa drugim brojem, međutim, a kako je to pravilno zaključilo i pretresno vijeće, u deficitarnosti

dokaza sa kim je isti razgovarao i kakav je sadržaj razgovora (misli se prevashodno na ovaj od 4.12.2007.), te obzirom da sporni mobitel nikad nije pronaden, sve tvrdnje tužilaštva ostaju u sferi pretpostavke i nagađanja.

Pravilni su zaključci pobijane presude da su tvrdnje da je optuženi Glavinić jedina osoba koja to veče nije predala svoj mobilni telefon, netačne, a ovo sve imajući u vidu da je svjedok Kapić Sanin na glavnom pretresu potvrdio da to veče, nakon pljačke od njega niko nije tražio mobilni telefon, niti je isti to veče išao u MUP KS, nego tek nakon pet dana mobitel predao SIPA-i kada je pozvan na razgovor, kao i svjedok Veličanin Ivan koji je takođe na glavnom pretresu potvrdio da to veče od njega niko nije tražio da preda mobilni telefon. Takođe saslušani svjedoci radnici Carga nisu mogli potvrditi da je bila neka zvanična predaja mobilnih telefona ovlaštenim radnicima MUP-a ili SIPA-e, nego su neki od njih izjavili da su mobilni telefon predali Zuban Nijazu koji je šef Carga, a drugi da je Bajić Alan uposlenik MAS-a sve mobilne telefone u jednoj najlon kesi odnio to veče u MUP KS, što je ovaj svjedok na glavnom pretresu odlučno demantovao.

Žalba navodi da kod ovakvog zaključka presuda ne primjećuje da to uopće nisu osobe koje su to veče bile prisutne u Cargo centru, niti osobe koje su spadale u osobe koje su trebale predati telefone. Shodno ovakvim tvrdnjama, nejasno je koje su to osobe koje su trebale predati telefone, obzirom da su isti predavani dobrovoljno, a kako to potvrđuje svjedok Mizdrak Aleksandra, dakle nije postojala nikakva naredba, niti zahtjev službenih organa za predaju istih. Od optuženog ni prilikom davanja izjave u MUP-u KS niko nije tražio predaju mobitela, nego su ga tek nakon nekoliko dana pozvali radnici SIPA-e da im preda mobilni telefon. Sve su ovo propusti koji se ne mogu staviti na teret optuženom Glaviniću, obzirom da isti nije ni doveden u poziciju da se od njega zahtijeva predaja telefona.

Mnoštvo je nelogičnosti i propusta Tužilaštva u građenju konstrukcije „savršenog zločina“, što se jasno manifestuje kroz dostavljene dokaze i površan pristup u rasvjetljavanje cjelokupne stvari. Po mišljenju ovog vijeća, a kako je to osnovano utvrdila i napadana presuda, izostalo je dokazivanje ključne karike u formiranju krivične odgovornosti optuženog, odnosno *nexus*-a između radnji optuženog i izvršene pljačke, pogotovo imajući u vidu deficitarnost bilo kakvog dokaza o pripadnosti istog kriminalnoj skupini.

Ništa od navedenog nije moglo van razumne sumnje dovesti do zaključka bilo da optuženi jeste ili da nije zaključao sporni katanac, odnosno da je počinio krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. KZ BiH u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe iz člana 198. stav 2. KZ BiH i krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 2. KZ F BiH, u sticaju, pa je u pogledu ove činjenične okolnosti valjalo primijeniti princip *in dubio pro reo*, odnosno smatrati dokazanim ono što je u korist za optuženog.

2.3. U odnosu na optuženog *Duvnjak Saudina*

Esencija žalbe tužilaštva u pogledu krivične odgovornosti ovog optuženog se može svesti na tvrdnju o pogrešno izvedenim činjeničnim zaključcima iz dokaza ponuđenih od strane tužilaštva, te u tom smislu oslobađanja istog od optužbe da je počinio predmetnu inkriminaciju.

Nasuprot prednjem, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće, kad je riječ o ocjeni dokaza u odnosu na ovu inkriminaciju, dalo sasvim valjane i u svemu iscrpne razloge zbog čega je određene činjenice uzelo kao dokazane, odnosno nedokazane, te je na zadovoljavajući način pojasnilo i obrazložilo na koji način je cijenilo iskaz jedinog svjedoka-očevica, konkretno, oštećenog Bahto Jasmina.

Pitanje „nedosljednosti iskaza“ ovog svjedoka, a što je imalo za posljedicu ocjenu istog kao nepouzdanog, već je adekvatno razmotreno i riješeno pobijanom presudom, gdje je iznesen sasvim korektan zaključak da određene bitne kontradiktornosti u iskazima ovog svjedoka iz različitih faza postupka dovode u sumnju vijeće u pitanju zaključka o identifikaciji optuženog Duvnjaka kao počinioca predmetnih krivičnihopravnih radnji.

Pitanje identifikacije optuženog od strane svjedoka predmetnog događaja, odnosno poklanjanje vjere njihovim iskazima, uvijek predstavlja složeno pitanje kojem sudska vijeća moraju pokloniti veliku pažnju. U predmetu MKSJ *Kupreškić i dr.* razmotrena je praksa različitih sudskih vijeća u vezi sa prethodnim pitanjem, a po mišljenju ovog vijeća, nema razloga da ti zaključci vezano za ispunjenost standarda dokazivanja identifikacije optuženog ne budu primjenjivi i u predmetima organizovanog kriminala. Tako je konstatovano da s obzirom na osjetljivost navedenog pitanja „u slučajevima kad se zaključak o krivici zasniva na identifikaciji od strane svjedoka izvršenoj u otežanim okolnostima, pretresno vijeće mora paziti da rigorozno ispuni svoju obavezu da daje «obrazložene» svoje odluke.“¹ Također, vijeće u istom predmetu² konstatovalo je da sudovi kao relevantne faktore, prilikom ocjene u žalbenom postupku da li je odluka o identifikaciji bila nerazložna, smatraju :

a) identifikaciju optuženog od strane svjedoka koji su optuženog samo letimično vidjeli ili koji ga nisu mogli dobro vidjeti zbog neke prepreke; b) identifikaciju u tami ili nakon traumatičnog događaja koji je svjedok doživio; c) nepodudarnosti ili netačnosti u iskazu o fizičkim karakteristikama optuženog u vrijeme događaja; d) davanje pogrešne identifikacije ili slučaj kad svjedok prvo izjavljuje da ne prepoznaje optuženog da bi ga potom ipak prepoznao; e) nespojivi iskazi više svjedoka; te f) naknadna izjava svjedoka da se sjeća optuženog u okolnostima koje upućuju na “očiglednu mogućnost” da je svjedok bio pod uticajem sugestija drugih. Ovi faktori, mogu se tretirati kao standardi za ocjenu u kojoj mjeri je dozvoljeno pokloniti vjeru iskazu svjedoka u pogledu identifikacije optuženog.

¹ *Kupreškić*, Presuda Žalbenog vijeća, broj IT-95-16-A od 23.10.2001. godine, para.39.

² Presuda MKSJ IT-95-16-A *Kupreškić i dr.* paragraf br. 39

Apelaciono vijeće je navedene kriterije koristilo kao kontrolne faktore u preispitivanju odnosnog dijela presude u granicama žalbenih navoda, uz ocjenu da su isti suštinski pravilno primijenjeni i od strane pretresnog vijeća prilikom utvrđivanja relevantnih činjenica temeljem kojih je izveden negativan zaključak u pogledu identifikacije ovog optuženog.

U tom smislu pretresno vijeće je *in concreto* ispravno utvrdilo da je identifikacija optuženog od strane svjedoka Bahte, a imajuću u vidu da je optuženog samo letimično vidio, odnosno nije ga mogao dobro vidjeti zbog otežanih vizuelnih uslova, činjenice da snop svjetla sa vozila nije bio usmjeren na lice optuženog, obzirom da se predmetni događaj desio u „tami“, da je tom prilikom svjedok bio izložen traumatičnom iskustvu jer su po njegovom kazivanju prema njemu bila uperena usta cijevi pištolja, što u svej ukupnosti čini opravdanim zaključak prvostepenog suda, da je svjedočenje Bahte nepouzđano i u najmanjem nesigurno za zasnivanje krivice ovog optuženog izvan razumne sumnje.

Naime, iz svih okolnosti događaja, a kako je to potvrdio u svojim izjavama i sam oštećeni Bahto Jasmin, predmetna inkriminacija se desila u kasnim noćnim satima, negdje oko 23:00 h, koja okolnost je pravilno razmatrana u vezi sa stepenom sposobnosti oštećenog, da vidi i zapamti izgled osobe koja je nad njim izvršila razbojništvo.

I ovo vijeće je u cilju preispitivanja osnovanosti ove bitne činjenične okolnosti cijenilo materijalne dokaze, naročito Službenu zabilješku br:02/2-2-2-316/07 od 27.06.2007. godine i Službenu zabilješku MUP-a KS, odjel općeg kriminaliteta br.02/2-2-Kn:4946/07 od 04.07.2007. godine, a od subjektivnih dokaza svjedočenje oštećenog na glavnom pretresu zaključujući da se predmetna inkriminacija desila u noći, na mjestu sa znatno oslabljenim osvjetljenjem, što i sam svjedok Bahto potvrđuje, koje osvjetljenje u znatnoj mjeri nisu mogla pojačati ni upaljena ksenon svjetla na otuđenom automobilu, obzirom da ista zbog svoje prirode ne mogu bacati svjetlost u visini glave. Iz citirane službene zabilješke od 27.6. proizilazi da se preko puta autobusnog stajališta „Plandište“ na kome se desilo navedeno krivično djelo, nalazi auto servis „Lada“ koji nije radio u kritično vrijeme, a što je potvrdio i oštećeni Bahto koji je izjavio da je vidio da u servisu a ni na spratu kuće nema svjetla, te da u blizini nema drugih kuća niti je bilo drugih svjedoka.

Ukoliko se svemu navedenom doda i okolnost da je prema prvoj izjavi oštećenog osoba za koju tvrdi da je optuženi prišla s leđa, da je sam događaj trajao vrlo kratko, odnosno da je svjedok samo letimično mogao vidjeti lica koja su mu otudila auto i da je isti sam po sebi traumatičan za svjedoka, obzirom da se radilo o naoružanim licima, Vijeće zaključuje da su to sve ključne okolnosti koje su uticale na jasnu percepciju ovog svjedoka u kritičnom momentu.

U kontekstu okolnosti u kojoj mjeri je pažnja oštećenog bila usmjerena na lice koje je kasnije označio kao optuženog Duvnjaka, žalba ističe da sud baca težište na sasvim

periferne razloge, u smislu razlike u iskazu oštećenog kada navodi ko je kritične večeri držao pištolj.

Suprotno ovakvim paušalnim i neutemeljenim žalbenim prigovorima, Apelaciono vijeće nalazi da su upravo ovi detalji ključni u građenju kruga indicija koje bi ukazivale da je observacija oštećenog te večeri bila pouzdana. Naime, svjedok je na glavnom pretresu izjavio da ga je prva osoba (za koju on tvrdi da se radi o Duvnjaku) udarila i da je ta ista osoba iz torbice izvadila pištolj kojim mu je prijetila i da je on zapamtio tu osobu jer je samo ona sa njim razgovarala i svoju pažnju je umjerio baš na tu osobu jer je u ruci imala pištolj, dok je u istrazi izjavio da ga prva osoba (Duvnjak) udara nogom a da drugo lice u kariranoj košulji ima u ruci pištolj, pa bi tom logikom onda njegova pažnja bila usmjerena na tu osobu koja mu se obraćala i držala pištolj, a koja svakako po ovoj izjavi datoj neposredno nakon izvršenog krivičnog djela, nije bilo lice koje je oštećeni kasnije označio kao optuženog Duvnjaka.

Pretresno vijeće je u ovom smislu utvrdilo i određene nepodudarnosti i netačnosti u iskazu oštećenog u pogledu fizičkih karakteristika optuženog u vrijeme događaja, a koja utvrđenja i ovo vijeće nalazi osnovanim i relevantnim. Tako, ovaj svjedok u svojoj izjavi datoj na Zapisnik o prijemu usmene prijave MUP-a KS br.02/3-4-3/07 od 26.06.2007. godine, dakle neposredno nakon izvršenog krivičnog djela, decidno opisuje lica koja su mu otudila automobil na način da je jedan od njih starosne dobi od oko 30 godina, krupnije građe, visine oko 190 cm, da je na sebi imao crnu majicu kratkih rukava, svijetlije pantalone, dok je drugo lice bilo slabije građe, mlađe dobi, na sebi je imao šarenu košulju i u ruci je držao pištolj. U Službenom izvještaju od 4.07.2007. godine svjedok djelimično potvrđuje ove navode izjavljujući da je zbog noći i neosvjetljenog terena primjetio samo jedno lice koje opisuje kao osobu starosti oko 30 godina, visine oko 1,90cm, krupnije građe, kratko ošišane sa strane, koja je tom prilikom na sebi imala svijetle pantalone i crnu majicu kratkih rukava, što je potvrdio i na glavnom pretresu. Međutim, oštećeni je u okviru radnje prepoznavanja izvršene dana 01.03.2008. godine opisujući osobu koja je nad njim izvršila razbojništvo rekao da je ta osoba u trenutku izvršenja krivičnog djela na sebi imala bijelu majicu.

Pobijana presuda je i argumentovano i detaljno obrazložila i okolnost navodnog prepoznavanja optuženog od strane oštećenog Bahto Jasmina na dženazi Ramiza Delalića Čele. Naime, oštećeni je, a nakon što mu je rođak sugerisao da ode na dženazu obzirom da će tu biti dosta ljudi i da će možda pronaći lice koje mu je ukralo auto, po njegovom svjedočenju uistinu prepoznao optuženog Duvnjaka kao izvršioca predmetne inkriminacije. Za ovo vijeće je problematičan sam način pronalaska navodnog počinioca, obzirom da je oštećeni kako i sam kaže „hodao i zagledao“, te prepoznao osobu koja mu je otudila auto. Dakle, svjedok je bio itekako opterećen prepoznavanjem po svaku cijenu lica koje mu je na brutalan način otudilo auto, te je postojala velika vjerovatnoća da u svakom sličnom licu vidi tu osobu, pogotovo ako se ima u vidu dodatno sugestivno opterećenje da će počinitelj

biti upravo na tom mjestu. Sve ovo upućuje na zaključak o ispunjenosti i kriterija o „očiglednoj mogućnosti“ da je svjedok bio pod uticajem određenih sugestija.

Sve nesaglasnosti unutar iskaza ovog svjedoka datih u različitim fazama postupka jesu upravo posljedica njegovog motiva da pošto-poto pronađe počinioca predmetne inkriminacije. Dakle, kvalitet njegove jasne vizuelne percepcije onog što se desilo je u mnogome umanjen upravo zbog unutrašnjeg sadržaja psihičkog odnosa prema inkriminisanom događaju. S tim u vezi nakon što dokumentuje izgled navodnog počinioca, iskaz oštećenog evaluira i dolazi do građenja novih konstrukcija kroz koje on nastoji stvoriti ubjedenje da je upravo optuženi Duvnjak počinitelj. Pa tako, njegovo svjedočenje na glavnom pretresu poprima nove detalje da ga je prva osoba (za koju on tvrdi da se radi o Duvnjaku) udarila i da je ta ista osoba iz torbice izvadila pištolj kojim mu je prijetila i da je on zapamtio baš tu osobu jer je samo ona sa njim razgovarala i svoju pažnju je usmjerio baš na tu osobu jer je u ruci imala pištolj, dok su navodi u istrazi bili drugačiji.

Sud je detaljnom analizom citiranih kontradiktornosti pravilno utvrdio da se radi o razlikama vezanim za bitna činjenična utvrđenja, te se iste nikako ne mogu smatrati perifernim kako to tužilaštvo neosnovano implicira. Odnosni navodi žalbe o obavezi suda da u pogledu okolnosti ko je kritične večeri držao pištolj, postavi određena pitanja u cilju razjašnjenja iste, su po ocjeni ovog vijeća u najmanjem neozbiljni. Sud neće kršiti principe objektivnosti i nepristrasnosti, te se stavljati u ulogu tužilaštva i preuzimati zakonske obaveze tužioca u postupku dokazivanja.

Pretresno vijeće je pravilno utvrdilo da je vrlo mala vjerovatnoća da oštećeni u noćnim satima, na slabo osvijetljenom prostoru, vidi i zapamti osobu koju vidi prvi put u životu. Ovo pogotovo imajući u vidu činjenicu da obzirom na razlike u iskazima nije nesumnjivo utvrđeno na koju od dvije osobe je bila fokusirana svjedokova pažnja i da oštećeni Bahto obzirom na osvijetljenost te prilike nije mogao jasno vidjeti glavu, pogotovo oči te osobe, a da osoba na fotografiji ima tamne sunčane naočale, što samo upućuje na zaključak o nepouzdanosti navodnog prepoznavanja počinioca u liku optuženog Duvnjaka od strane svjedoka.

Vrhovni sud Austrije je naglasio da, kada identifikacija optuženog zavisi od samo jednog svjedoka (a to je upravo slučaj sa svjedočenjem Bahto Jasmina u ovom predmetu, op. Suda) presuditelj o činjenicama mora sa izuzetnom pažnjom razmotriti argumente koje odbrana iznese upravo u vezi sa vjerodostojnošću svjedoka.³

³ *Ibidem*, para. 38., str. 14.

Ovo vijeće se neće upuštati u detaljnije razmatranje zakonitosti radnje prepoznavanja, jer je kvalitet ovog dokaza gotovo u potpunosti oslabljen činjenicom da je sam oštećeni nakon dokumentovanja izgleda optuženog, istog označio kao počinioca, te kod organa gonjenja inicirao potragu za istim, pa je sasvim logično da je nakon osam mjeseci posjedovanja te fotografije i mogućnosti svakodnevnog osvježavanja sjećanja na lik optuženog istog konačno identifikovao među nekolicinom drugih lica. Imajući u vidu navedeno, žalbene tvrdnje o ključnoj bitnosti prepoznavanja optuženog Duvnjaka od strane oštećenog, kako na dženazi neposredno nakon počinjenja krivičnog djela, tako i prilikom radnje prepoznavanja u MUP-u i u sudnici na glavnom pretresu, su bez potrebnog osnova i kvaliteta da bi bili odlučujući u utvrđivanju okolnosti identifikacije počinioca, te kao takvi pravilno cijenjeni i od starne pretresnog vijeća.

Dakle, pitanje krivične odgovornosti optuženog Duvnjaka za predmetne inkriminacije koje mu se stavljaju na teret u sticaju, je zavisilo direktno od dokazivanja njegovog učešća u krivičnopravnoj radnji otuđenja automobila Audi Q7 u vlasništvu oštećenog Bahto Jasmina, na način, na mjestu i u vrijeme opisano u optužnici. I za ovo vijeće je slijedom ocjene ponudene objektivne i subjektivne dokazne građe nesporno da se predmetna inkriminacija desila i da je upravo tim automobilom 6 mjeseci poslije izvršena pljačka vrijednosne pošiljke na MAS-u, a kako je to elaborirano u prvom dijelu presude, međutim, ni ovo vijeće nije utvrdilo van razumne sumnje da je upravo optuženi Duvnjak bio jedan od izvršilaca krivičnog djela razbojništva. S tim u vezi svako povezivanje i dokazivanje pripadnosti ovog optuženog zločinačkoj grupi, za koju je jedino nesporno da su je činila četiri NN lica, ostaje bez ikakvog smisla u svjetlu ponuđenih dokaza. Naime, ista dilema bi postojala i u slučaju da je dokazana krivična odgovornost optuženog za predmetnu inkriminaciju, obzirom da tužilaštvo nije ponudilo niti jedan dokaz o njegovoj povezanosti sa zločinačkom grupom, pogotovo na okolnost poznavanja plana i zločinačkog dogovora.

Mnoštvo je modusa na koji je način sporni automobil mogao doći u ruke ove grupe i bez *nexus*-a sa optuženim, te su tvrdnje žalbe da bi optuženi za slučaj da on nije bio pripadnik zločinačke organizacije priznao kome je predao ukradeno auto, neosnovane i špekulativne, utoliko prije što optuženi nije dužan da se samoinkriminiše.

3. Zaključak

Razumljivo je, dakle, što je prvostepeno vijeće ocjenom ovih i drugih izloženih dokaza, došlo do zaključka da raspoloživa dokazna sredstva koja su objektivno mogla biti izvedena, u konkretnom slučaju, nisu bila dovoljna da to vijeće stekne ubjeđenje o postojanju ili nepostojanju relevantnih činjenica, već samo 'ostanu u sumnji', u kom slučaju je tom vijeću preostalo samo da primjeni načelo *in dubio pro reo*. Procesni domet primjene ovog načela funkcionalno proizilazi iz načela slobodne ocjene dokaza, te da sud ukoliko nije u mogućnosti da utvrdi istinu, na šta je inače obavezan, u tom slučaju logično dolazi do

zaključka da zbog toga optuženi ne bi smio da trpi bilo kakve štetne posledice, pa je u takvoj situaciji prvostepenom sudu ostalo da donese jedinu pravilnu odluku, onu koja je u korist optuženih. Razumije se, ni ovo vijeće ne tvrdi da su optuženi nevini, ono samo nalazi, uostalom, kao i prvostepeno vijeće, da nije dokazana krivica optuženih od strane zastupnika optužbe izvan razumne sumnje.

Obzirom na sve navedeno, ovo vijeće zaključuje da je pobijanom presudom pravilno utvrđeno da tužilaštvo kroz ponuđene dokaze nije dokazalo van razumne sumnje krivičnu odgovornosti optuženih Glavinić Suada i Duvnjak Saudina da su kao pripadnici zločinačke organizacije počinili krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH) u vezi sa krivičnim djelom Ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe iz člana 198. stav 2. KZ BiH i krivičnim djelom Razbojništvo iz člana 289. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, počinjena u sticaju.

Kako žalba u ničem nije dovela u pitanje činjenične nalaze kakve je utvrdila prvostepena presuda niti je uspjela ukazati na pogrešnost pravnih zaključaka koje je na osnovu takvih nalaza ta presuda povukla, valjalo je na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 313. istu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

ZAPISNIČAR:
Medina Džerahović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A

Meddžida Kreso

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.